

Kwartaalbericht Vlaamse arbeidsmarkt Juli 2017

De eerste helft van 2017 trok de Vlaamse arbeidsmarkt verder aan. Het aantal niet-werkende werkzoekenden daalde in juni voor de 23ste opeenvolgende maand, terwijl het aantal ontvangen VDAB-vacatures over een even lange periode maand na maand steeg. Ook de loontrekkende tewerkstelling nam globaal toe: zowel de commerciële en publieke dienstensectoren als de secundaire sector (industrie en bouw) kenden een groei. In dit kwartaalbericht nemen we poolshoogte van de recente evoluties op de Vlaamse arbeidsmarkt. Na een synthese van de actuele trends geven we in een reeks tabellen en figuren een overzicht van de laatst beschikbare cijfers voor de belangrijkste indicatoren van de conjunctuur, de werkzaamheid, de werkloosheid, de (sectorale) tewerkstelling en de vacaturemarkt.

Conjunctuur

De *economische jaargroei* kwam in België in het eerste kwartaal van 2017 uit op +1,6%. Dit is lager dan gemiddeld in de Eurozone (+1,9%) of de EU-28 (+2,1%) (zie indicator A1). Het *ondernemersvertrouwen* in Vlaanderen kende na een relatief stabiel eerste kwartaal van 2017 wel een kleine dip in juni. Het *consumentenvertrouwen* schommelde de voorbije maanden licht rond een niveau van +5 punten (A2).

De toename van de *uitzendactiviteit* in Vlaanderen zette zich door. Op jaarbasis nam het aantal uitzendingen in het eerste kwartaal van 2017 toe met +4,8%. De Federgon-index voor de uitzendactiviteit in België veerde in april 2017 op, maar viel in mei iets terug (A3).

De *tijdelijke werkloosheid* nam in het voorjaar fors af. In mei 2017 telde de RVA bijna de helft minder tijdelijke werklozen in het Vlaams Gewest dan een jaar eerder (-47,2%). Hiermee wordt de dalende trend behoorlijk versterkt en valt het trendniveau van de tijdelijke werkloosheid aanzienlijk terug tot onder het precrisisniveau van 2008 (A4).

Het aantal *faillissementen* in Vlaanderen kende, na een lichte krimp in het vierde kwartaal van 2016, terug een stijging in het eerste kwartaal van 2017 (+6,7%) (A5). De evolutie van het aantal *oprichtingen* (btw-plichtigen) trok anderzijds opnieuw verder aan (+7,6% in het eerste kwartaal van 2017 in Vlaanderen) (A6).

Werkzaamheid & werkloosheid ¹

In het vierde kwartaal van 2016 lag het trendniveau van de *werkzaamheidsgraad* in Vlaanderen op 72,0% (gemiddelde over de voorbije vier kwartalen). Daarmee steeg de indicator met 0,3 procentpunt ten opzichte van het trendniveau van het voorgaande kwartaal en met 0,1 procentpunt in vergelijking met het vierde kwartaal van 2015. De Belgische werkzaamheidsgraad, die lager ligt dan de Vlaamse, nam verhoudingsgewijs iets sterker toe (tot 67,7%; +0,5 ppt op jaarbasis). Binnen de EU-28 bleef de stijgende werkzaamheidsgraad zich verder doorzetten, tot 71,1% in het laatste kwartaal van 2016 (+1,1 ppt).

De stijgende werkzaamheid in het Vlaams Gewest is toe te schrijven aan de mannen (76,4%; +0,8 ppt op jaarbasis). Bij de vrouwen viel de werkzaamheidsgraad in het vierde kwartaal van 2016 terug tot 67,7% (-0,5 ppt op jaarbasis). Ook de werkzaamheidsgraad bij jongeren ging er nog op achteruit (46,1%; -1,7 ppt), terwijl de werkzaamheid van 55-plussers steeg (46,7%; +1,1 ppt) (B1).

Het trendniveau van de *werkloosheidsgraad* in het Vlaams Gewest lag tot en met het derde kwartaal van 2016, vijf achtereenvolgende kwartalen op 5,2%. In het vierde kwartaal van 2016 werd dit status quo doorbroken en daalde de werkloosheidsgraad tot 4,9% (-0,3 ppt op jaarbasis). Het was geleden van het tweede kwartaal van 2013 dat het trendniveau van de werkloosheid onder vijf procent uitkwam. De Belgische werkloosheidsgraad daalde met -0,7 ppt op jaarbasis nog sterker (tot 7,9%). In de

EU-28 liep de werkloosheidsgraad terug tot 8,7% (-0,9 ppt).

Ook de dalende werkloosheidsgraad is toe te schrijven aan de mannen (5,0%; -0,7 ppt op jaarbasis). Bij de vrouwen, die weliswaar een iets lagere werkloosheidsgraad hebben, nam de indicator licht toe (4,7%; +0,1 ppt). Naar leeftijdsgroep was de werkloosheidsdaling het sterkst voelbaar bij de jongeren (14,1%; -1,1 ppt). Ook bij de 55-plussers nam de werkloosheidsgraad nog verder af (3,4%; -0,8 ppt) (B2).

Het aantal *niet-werkende werkzoekenden* (nwwz) zoals geregistreerd bij VDAB nam de eerste helft van 2017 steeds verder af. In juni 2017 was er al voor de 23ste opeenvolgende maand een negatieve jaargroei van het aantal nwwz. In juni telde VDAB 201 031 werkzoekenden, een daling van 6,4% in vergelijking met juni 2016. Enkel bij werkzoekenden met een allochtone origine of met een arbeidshandicap is er nog een (beperkte) toename in het aantal nwwz (respectievelijk +0,5% en +1,0% op jaarbasis) (B3). De *kans op uitstroom naar werk* werd globaal genomen opnieuw wat groter in het tweede kwartaal van 2017 (9,8%). Bij hooggeschoolde werkzoekenden en werkzoekenden met een werkloosheidsduur van 1 tot 2 jaar verkleinde echter de kans op werk (B4).

Tewerkstelling & sectoren

De Vlaamse *loontrekkende tewerkstelling* blijft aan een gestaag tempo groeien. In het vierde kwartaal van 2016 werden 2 144 365 loontrekkenden geteld bij RSZ, een toename van 1,3% op jaarbasis. In vergelijking met twee jaar terug, in het vierde kwartaal van 2014, zijn dit ruim 40 000 werknemers meer. Het arbeidsvolume, uitgedrukt in aantal voltijds equivalenten, steeg in het vierde kwartaal van 2016 nog sterker (+2,1%) (C1).

De globale (netto)tewerkstellingsgroei is in de eerste plaats toe te schrijven aan de commerciële dienstensectoren (+1,7% loontrekkenden op jaarbasis). Maar ook in de secundaire sector (industrie en bouw) is de jarenlange tewerkstellingskrimp omgebogen naar een lichte groei (+0,3%) (C2).

Naar *subsector* was er in het vierde kwartaal 2016 vooral een tewerkstellingsgroei in de informatica (+8,7%), gevolgd door de logistiek (+4,1%) en consultancy (+3,4%). Ook in grote sectoren als de uitzendsector (+2,5%), de

maatschappelijke diensten (+2,7%) of gezondheidszorg (+1,8%) werden opnieuw groeicijfers genoteerd. De belangrijkste krimpsectoren zijn verhoudingsgewijs de automobielsector (-3,6%) en de algemene overheidsdiensten (-2,2%) (C3).

Vacaturemarkt & krapte

De Vlaamse vacaturemarkt trekt al sinds begin 2014 maand na maand verder aan. In juni 2017 nam het aantal ontvangen vacatures bij VDAB toe met 15,1% op jaarbasis (23 515 vacatures). De blijvende toename van het aantal ontvangen vacatures vertaalde zich ook in een duidelijke toename van het aantal openstaande vacatures. In juni 2017 lag het aantal openstaande VDAB-vacatures bijna een vijfde hoger (+19,8%) dan een jaar eerder (D1).

De combinatie van het steeds verder stijgende aantal openstaande vacatures en het verder dalende aantal niet-werkende werkzoekenden leidt tot een fors afgenomen *spanningsratio*. In 2016 waren er gemiddeld 7,1 nwwz per openstaande VDAB-vacature, ten opzichte van 8,7 in 2015. Gemiddeld over de eerste zes maanden van 2017 daalde de ratio verder tot 5,8. Globaal genomen staan er tegenover elke openstaande vacature bij VDAB dus steeds minder werkzoekenden, waardoor de Vlaamse arbeidsmarkt weer wat krapper wordt (D2).

Wouter Vanderbiesen

Gert Theunissen

Sarah Vansteenkiste

Steunpunt Werk

Noot

1. De cijfers en analyses met betrekking tot het trendniveau van de werkzaam- en werkloosheidsgraad (berekend op basis van de EAK) werden in dit kwartaalbericht nog niet geüpdatet in vergelijking met het vorige kwartaalbericht (van april 2017). De cijfers voor het eerste kwartaal 2017 zijn gebaseerd op een grondig hervormde bevraging, wat leidt tot een belangrijke tijdreeksbreuk. Daarom zullen de laatste trends inzake werkzaamheid en werkloosheid op basis van de EAK pas in een volgend kwartaalbericht worden gerapporteerd, wanneer meerdere kwartaalcijfers beschikbaar zijn en wanneer de impact van deze tijdreeksbreuk beter kan worden ingeschat.